Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

**Directie Financieel-Economische Zaken**
[redacted]

**Auteur**
[redacted]

**TER BESLISSING**
**Datum**
21 maart 2023

**Kenmerk**
FEZ-EA / 26723138

**Kopie aan**

**Bijlage(n)**
3

# nota

Doorlichting/evaluatie Nederlandse Emissieautoriteit

**Parafenroute**
[redacted]

## Aanleiding

Het eindrapport van de vijfjaarlijkse doorlichting en evaluatie van de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) is in februari opgeleverd door KWINK groep. Met deze nota wordt u geïnformeerd over de inhoud van het rapport en wordt u geadviseerd over uw reactie op het rapport die u aan de Tweede Kamer kunt sturen. Bijgaand vindt u eveneens de reactie van het bestuur van de NEa.

## Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd het rapport, de reactie van het bestuur van de NEa en bijgevoegde Kamerbrief aan de Tweede Kamer te sturen.

## Kernpunten

*Kern rapport/aanbevelingen*

- De hoofdvraag van het onderzoek was: "In welke mate functioneert de NEa doeltreffend, doelmatig en rechtmatig en wat is nodig om de komende vijf jaar beheerst te groeien en tegelijkertijd verder te professionaliseren?" Zie de toelichting voor de deelvragen.
- In algemene zin zijn de onderzoekers positief over het functioneren van de NEa en benoemen zij dat de NEa door samenwerkingspartners wordt gezien als een professionele organisatie met medewerkers die kennis van zaken hebben.
- Het belang en de omvang van de klimaatopgave in de komende jaren zien we vertaald in een groei voor de NEa, zowel in opdrachten als in de omvang van de organisatie. De onderzoekers benadrukken dat dit vraagt om tijdige en goede afstemming in 'de driehoek' NEa, eigenaar (EZK) en opdrachtgevers over organisatieontwikkeling, kennisborging, samenwerking en prioritering in de taken van de NEa.
- De NEa is een agentschap met een zbo-bestuur. Net als in de vorige evaluatie uit 2017 is hier in deze evaluatie aandacht aan besteed. De

onderzoekers concluderen dat weliswaar sprake is van een bijzondere bestuursvorm, maar dat er geen zwaarwegende redenen zijn om dit op korte termijn te wijzigen, aangezien de vorm op dit moment goed functioneert. Voor de langere termijn wordt dit onderwerp wel besproken in de driehoeksgesprekken die EZK en NEa met elkaar voeren.

*Reactie NEa*

- In algemene zin deelt de NEa de conclusies en aanbevelingen uit het rapport.
- De NEa verwelkomt de aanbevelingen over de groei en ontwikkeling van de organisatie, evenals de aandacht voor de samenwerking tussen de NEa, eigenaar en opdrachtgevers.
- De NEa benadrukt dat, ondanks dat de ambitieuze ontwikkelopgave druk zet op de organisatie, er vertrouwen is in de positieve samenwerking met eigenaar en opdrachtgevers.

*Appreciatie*

- EZK ziet dat de NEa met veel enthousiasme nieuwe taken oppakt. Dit kent echter ook risico's. Dit vraagt om afweging van beleidsmatige en politieke wensen en tegelijkertijd het erkennen van de grenzen van de organisatie. Het is belangrijk dat de NEa beheerst kan groeien en dat het oppakken van nieuwe taken niet ten koste gaat van de uitvoering van reeds bestaande taken.
- Inhoudelijk kunnen zowel beleid als eigenaarsadvisering zich vinden in de reactie van de NEa. In de Kamerbrief is daarom ook opgenomen dat u de reactie onderschrijft.

*Proces*

- De reactie wordt gestuurd vanuit uw rol als beleidsverantwoordelijk bewindspersoon en als eigenaar van de NEa. In de brief is daarom aandacht besteed aan de toekomstbestendigheid, stabiliteit en continuïteit van de NEa.
- Dit thema geldt in bredere zin voor alle publieke dienstverleners. U heeft hierover op 29 maart een gesprek gevoerd met het Netwerk Publieke Dienstverleners (NPD).
- Ten slotte zal het bestuur van de NEa binnenkort de "Stand van de NEa" aanbieden aan de Tweede Kamer.

**Toelichting**

<u>Deelvragen:</u>

1. Hoe functioneert de governance?
    - Wat is er gebeurd met de aanbevelingen uit de vorige doorlichting en zbo evaluatie?
    - Hoe kan de NEa het driehoeksturingsmodel goed laten functioneren voor alle partijen met het oog op de toekomst? Wat kan de NEa doen om alle opdrachtgevers goed aan te haken?
    - Hoe functioneert de huidige bestuurlijke en organisatorische inrichting van de NEa, gegeven de opgaven en de verwachte toekomstige groei, en zijn hierin verbeteringen mogelijk?
2. Opereert de NEa doeltreffend, doelmatig en rechtmatig?
    - Hoe kijken externe stakeholders aan tegen het functioneren van de NEa, en welke tips hebben zij voor de toekomst? Hoe kijken bedrijven waarop de NEa haar uitvoerende en toezichthoudende taken richt tegen de organisatie aan?

- Is de outcome van het werk van de NEa in lijn met haar publieke doelstellingen taak?

3. Hoe kan de NEa ervoor zorgen dat de organisatie beheerst groeit en verder professionaliseert?
   - Wat zijn de best practices voor organisaties die binnen een periode van 5 jaar groeien van ongeveer 75 naar ongeveer 150 fte?
   - Wat kan de NEa leren van vergelijkbare organisaties met een vergelijkbare omvang in onze omgeving (CPB, SodM, ANVS)?
   - In welke staf- en ondersteuningsfuncties moet geïnvesteerd worden?
   - Hoe zorgt de NEa dat de kennis meegroeit binnen de NEa en de continuïteit niet in het gedrang komt?
   - Moet de NEa het huidige model waarbij veel ondersteunende diensten worden afgenomen van de vorige eigenaar (het ministerie van IenW) voortzetten, deze diensten gaan afnemen van de nieuwe eigenaar (ministerie van EZK) of deze ondersteunende diensten zelf ontwikkelen?